

Egészségügyi Alkalmazottak Lapja

A belegápolók, ápolónők, okl. bábák, fürdősök, masszörök, vizgyógykezelők, pedikűrözök, uszó mesterek stb. fertőtlenítők, temelkezési alkalmazottak, kórházi segéd munkások és rokonszakmával foglalkozók hivatalos szaklapja.

A Szövetség hivatalos órái: reggel 9-től 12-ig, délután 3-tól 7 óráig. Díjtalanul közvefít intézetek, klinikák, kórházak, szanatóriumok és magánosok részére képzett személyzetet helyben és vidéken.

Megjelenik minden hó 1-én. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány-utca 74. l. 16. — Hirdetések felvétel- nek a legjutányosabb árban. — Kéziratok vissza nem adalnak. — Telefon: József 122—24.	Szerkesztő: DR. RAJNAI BÉLA orvoselnök. Felelős szerkesztő: SZIEBEN F. JÓZSEF	Előfizelési ár: Egész évre 70 korona Fél évre 35 „ Negyed évre 18 „ Egyes szám 8 „
---	---	--

Testvérek!

A folyton növekvő drágaság kényszerítő hatása folytán szövetségünk f. évi június 22-én tartott választmánya, dr. Krizs Árpád elnök vezetése alatt elhatározta, hogy kórházanként értekezletre hívja össze a személyzetet, melyen a bérekérdést vitatjuk meg. Első értekezletünket f. évi július 4-én kedden este 7 órakor tartjuk az István-, Telepi-u., Zita-, Gellért- és László-kórházak személyzetével. Második értekezletünket f. évi július 5-én csütörtök este 7 órakor a Rókus- és Dolog-kórház személyzetével. Mindkét értekezletet a fent jelzett napokon a szövetség helyiségében, VII., Dohány-utca 74, I. em. 16. sz. a. tartjuk. Az új János-, régi János- és Margit-kórház személyzetével külön megállapodás alapján fogjuk tagjainkat az idő és hely megnevezésével az értekezlet megtartásáról értesíteni. Ugyaníly módon értesítjük a magánkórházak személyzeteit is az értekezleteinkről.

Testvérek! Kartársak és kartársnők! *Kenyerünkről, jövő boldogságunkról van szó*, ne kiméjletek fáradtságot, jöjjetek el tömegesen ezekre az értekezletekre. Amilyen mértékben látogattok el ezen értekezletekre, olyan lesz az eredmény. Mozduljunk meg, mint a lavina, mely minden akadályt elgördít utjából, hogy végecéljához, a minden dolgozó embert megillető boldogság és megnyugvás kapujához eljuttasson bennünket.

Ugyanílyan irányu értekezlet összehívása tárgyában tesz előkészületeket a fürdős szakosztály vezetősége is. Minden fürdős és fürdősnő, valamint fürdői alkalmazott készüljön a legközelebb meghatározandó pontos időben, helyen és napon való meghívásra.

A szövetség vezetősége.

Kartársak és kartársnők!

Elvek és emberek.

A keresztényszocialista mozgalom terjeszkedésének sok az akadály. Legelső sorban is az általános önzés és érzéketlenség a szociális igazságok iránt. Senki sem tanult semmit az elmúlt katasztrófális időkől, amikor minden kockán forgott, ami a keresztény kultúrához tartozik, ami a nemzeti életet érinti, s ami a gazdasági konszolidációt lehetővé teszi és fenntartja. Ma már mindenki mindent elfelejtett és mohóságában gyűjti a pénzt, nem törődve embertársai nyomorával.

Gátolja a keresztényszocialista gondolat érvényesülését embereink tájékozatlansága. Nem a munkástestvérekre gondolunk általában. Nem, azok fegyelmelték, öntudatosak és mindig egyenes uton járnak. A baj inkább a hozzájuk csatlakozott külső emberekben van. Sokan azt képzelték, hogy a keresztény munkásmozgalom csak arra való, hogy a vörösök ellen gátul szolgáljon, hogy a munkásságot azok karmaiból kikaparja. Mások a keresztény szót megértik és elfogadják, de a mozgalom szociális lényegével nincsenek tisztában. Azért van az, hogy derék keresztény emberek, akik önzetlenül állottak sorainkba, adott alkalmal különféle frontokon harcolnak s az egységet gyöngítik. Nem is szólva természetesen azokról, akik önös érdekeikért harcolnak sorainkban, s akik ellen teljes erővel küzdeni nem tudunk, mert ilyen jellemek mindenütt, még ellenfeleinknél is, fölös számmal akadnak.

Addig, sajnos, mindig lesznek nehézségeink, amíg elveink és embereink teljesen nem fedik egymást, vagyis amíg minden keresztényszocialista — legalább is a vezetők — az élet minden megnyilvánulásáról, egységesen, keresztényszocialista módon nem gondolkozik, aszerint nem cselekszik. Ebben a tekin-

teiben bátran vehetünk példát az ellenfeleinktől. Nekik van egy marxista programjuk, amelynek a veleje a magánvagyon teljes megszüntetése, a nemzeti határok elfüjtetése és a mostani keresztény jellegű kultúra elpusztítása. Az, amit mi a *kommunizmus* jelszava alatt értünk, ezt ők a „Népszava” 1918. dec. 22-iki számában nyíltan beismerték, tehát akkor, amikor még nálunk kommunista kormány nem volt és mostani vezetők, mint pl. Peidl, Peyer, Miakits, stb. szintén részt vettek a vezetésben. Következett utána a kommunizmus. Ha sikerült volna, ma minden vezetőember ott lenne a helyén, de mivel nem sikerült, azért azoknak, akik *taktikailag hibáztak*, félre kellett vonulniok. Változtak a körülmények. Következtek a mostani választások, s ezekre való tekintettel 1922 év tavaszán olyan programot közöltek ugyancsak a „Népszava”-ban, amelyik a mienkhez képest egyenesen maradi, nem is szólva Drózdnyról és Rassayról, akik a szociáldemokratáknál száz perccel radikálisabbak. Közben azonban semmisen változott. Az 1903-iki programjukat meg nem tagadták, a választási agitációjukban továbbra is marxistáknak vallották magukat, s a mi testvéreinket bátran terrorizálták.

Miként lehetséges ez? Csak úgy testvéreim, hogy ők ötven év munkájával olyan vezetőséget neveltek maguknak, amelyik élesen *különbözteti meg a taktikát a taktikától*, s amíg a taktika változtatja, mint Rotschild az inget, elvileg mindig ugyanaz marad. Hogy mi így nem fehéünk mert e okok ebben meggátolnak, de mindenesetre el kell érniünk, hogy *és embereink* egymásnak megfeleljenek s különösen a vezetők kizárólag keresztényszocialisták legyenek. Enélkül küzdelem és nincs győzelem.

Barát Ai

Hogyan bolondították a szociáldemokraták a munkásságot.

Ahelyett, hogy öregségére tisztességes nyugdíjat verekedett volna ki a szociáldemokrátia a munkásságnak, *nyomorúságot akasztott a nyakába*. A rengeteg bérharecal a *nagytőkét támogatta a szociáldemokrácia*. Az események azt bizonyították, hogy *minél erősebb lett a szociáldemokrata munkásmozgalom, annál jobban hizott a lőke, annál több milliomos bujt elő az ismierellenség homályából*. A munkásság kapott ugyan huzamosabb sztrájkok után 10–20%-os bérijavítást, azonban a mi nagy-gyárosaink és a főbb nagytőkések, azon a címen, hogy a munkásság e kis töredéke béremelést kapott, 100–200%-kal felemelték a ruha és az élelmiszer árát és minden közszükségleti cikket az egész vonalon. A munkások a bérmozgalomra így 90–180%-ot fizettek rá.

Ennek dacára a szociáldemokraták *azzal dicsekedtek, hogy a munkások gazdagok* és hitték, hogy a

a vörös forradalom, a területconkitás s azt követő hatalmas munkanélküliség és a nyomor sem ilyen mértékben. Azt megállapította már maga a józan gondolkodni és ítélni tudó munkásság, hogy az elmúlt évtizedek szokatlan, eszevesztett sztrájkjai, a szociáldemokrácia hibás gazdasági politikája idézte le a teljes gazdasági anarchiát. Ezek a sztrájkok csak előcsatározások voltak, készülődés a későbbi forradalomra, eszköz a lelkek forradalmozítására legtöbb esetben. Joggal kérdezi ma mindenki, aki részt vett a vörös vezérek által, kávéházak ablakából dirigált tusákban, miért vérzett, miért szenvedett és miért nélkülözött a bércarcok ideje alatt, ha öregsége napjaira nem birt gondtalan nyugodt élelet kiverekedni magának a vörös lobogó alatt?

Mi megadjuk rá a feleletet: mert a nagylőke érdeke ezt követelte a vezérektől. Ha a munkás jajgatott, panaszkodott, rögtön a „csuhát“ állították elébe bünbakul, hogy rá ne jöhessen mi fáj neki.

A sztrájk a munkásságnak majdnem egyetlen fegyvere kizsármányolással szemben, de ha nem célszerűen van felhasználva, könnyen lötkre teszi magát vele. Kétélyű fegyver. Vissza felé is elsül, mint a rossz puska. A szociáldemokraták nem bántak óvatosan vele, ezt fizeti meg

keservesen a munkásság mai nyomorúságával az egész világon.

A nagylőke talpát nyalogató szociáldemokraták minden semmiségért sztrájkoltatták a munkásságot, azonban azért nem, hogyha a munkás évlizedes munkája között eléri az 50—60 évet, törvényszerűleg biztosított nyugdíjban részesülhessen. S azért sem, ha a munkásnak a gyáros 10—20%-os javítást adott, fel ne emelje ezen a címen portékája árát 100—200%-kal. Ilyen irányú sztrájk egy sem fordult elő a mozgalmak történetében. Ezért pedig érdemes lett volna időpocsékolás, mint az a sok, amit a munkássággal idegen célokért elpazaroltattak.

A szociáldemokraták túl lőttek a célon s a löke helyett a munkásságot pusztították el, míg a löke nagyra hizott. Ezt csinálják ma is. Ők nem tanultak a múlt hibáiból — mert nem is akartak. Sajnos még sokan nem értették meg ezt és követik ma is őket szerencsétlen politikájukban. Ennek éppen fordítva kell lenni a jövőben. A munkásságnak elsőnek kell lenni. Munkája után a jólétnek és a boldogságnak kell számára bekövetkeznie. És ezt meg is fogjuk erős szervezettel csinálni, azonban csak — a szociáldemokraták nélkül — a keresztényszocializmus segítségével. . .

nyilvánja a fenti két intézmény okleveleivel. A háboru tartama alatt is eleget tett kötelességének, mert tudni illenék az intéző köröknek, hogy a csekély számú vöröskereszteseket a betegápolók és ápolónők egyesülete tagjainak százai egészítették ki a harctereken vöröskeresztes ruhába öltöztetve.

Hogy ma kevés a jó és megbízható munkaerő, nagyrészt tényleg a rossz élelmezés és kevés fizetés idézi elő. Azonban még sok más sajnálatos dolog is játszik közre. Nem szívesen foglalkozunk e dolgokkal, azonban a közegészségügy érdeke követeli meg, hogy végre rendet és békét teremtsenek e szakmában is. Nem akarunk most neveket megemlíteni, csak sajnálatos tényként írjuk meg, hogy ma, amidőn minden törékvésünk oda irányul, hogy e pályát a nem közénk való elemektől megtisztogassuk, van orvos, ki az elmúlt napokban is olyan nőt állított be ápolónőnek, ki könnyelmű életmódja következtében orvosi kezelés alatt áll. Amidőn a kórház ápolónői személyzete ez ellen tiltakozott, az „orvos“ a leghatározottabban védelmébe vette a még kezelés alatt álló új „ápolónőt“ és ugyanolyannak minősítette a már két és öt évet is ott eltöltött ápolónőket. Az orvos ilyen viselkedése a legnagyobb elkeseredést idézte fel és több nővér távozását okozta a kórházból. A főváros egy másik kórházában a helyettes intéző nővér féktelen basáskodása keseríti el az ápolónőket. Az intéző nővér egész nyíltan hangoztatja, hogy a régi kipróbált és megbízható személyzetet újjal cseréli ki. A fenyegetést tetikkel is bizonyította és egyeseket máris eltávolított, kik hosszú éveket töltöttek ott el, az ott levők helyzetét pedig minden képtelen eszközökkel teszi lehetetlenné.

Még sok ehhez hasonló esetet sorolhatnánk fel, azonban talán ez is elég lesz, hogy gondolkozóba ejtse és cselekvésre indítsa a főváros tanácsát.

E sorok megírására a legjobb szándék indított. Vegyék elő az urak jobbik eszüket és szívüket. Erős szociális érzéssel oldják meg a fizetésrendezés kérdését az általunk benyújtott memorandum rendszere alapján, szüntessék meg a lehetetlen bánásmódot, melyet a becsületesen elvégzett munkájukért semmi körülmények között meg nem érdemelnek az alkalmazottak. Lesz is majd képzett, megbízható és egy helyben megállapodó személyzete a fővárosnak.

Nem kell majd szégyenkezniük a külföld előtt, hogy hazánkban a közegészségügy szolgálatában, mily silány az élelmezés és díjazás és hogy milyen rendezetlenek e téren a viszonyok.

A szervezet.

Sokan vannak, kik ez elnevezést talán nem is értik, mégis élvezik annak áldásos voltát és előnyeit. Sőt ha szerintük kell és érdekük úgy kívánja, hát még gáncsolják és szidalmaznak is a szervezetet. Az ilyen egyének paraziták, vagyis élősdiak, kik más munkájából, más küzdelméből és fáradtságából akarnak megélni, azaz a szervezet által kivívott előnyöket ép úgy élvezik minden lelki-furdalás nélkül, mint akik küzdöttek, áldozatokat hoztak és megszenvedtek érte.

Nagyon üdvös lenne egyszer a nyilvánosság elé hozni, mely fürdők, kórházak, szanatóriumok és gyógyintézetek azok, amelyek leginkább távol tartják magukat a szervezettől.

Szükséges ez most a bércérdésnél, melyet szövetségünk keresztül óhajt vinni, hiszen abban a memorandumban nagyon fontos s életbe vágó kérdésekről van szó, amit az összesség nevében követelünk.

Mert rendesen a paraziták szoktak a leghangosabbak lenni és a legnehezebben kielégíthetők. Ezek az egyének, nem-

Kik foglalkoznak sanyaru helyzetünkkel.

E cikket egy amerikai napilap hasábjairól vettük át, mely itt a fővárosban is közöltetett.

Nincs elég ápolónő a fővárosi kórházakban.

Nemrég a lapokban felhívás jelent meg, amelyben a fővárosi közkórházak vezetősége és a Vörös-Kereszt tudatják, hogy a budapesti és vidéki kórházakban nincs elegendő képzett ápolónő és a legközelebbi ápolónőképzőtanfolyamra tömeges jelentkezésre hívják fel a fővárosi hölgyközönséget. Az új tanfolyamoktól remélik a kórházak vezetői, hogy elegendő új erőt nevelnek az ápolónői pályára, amely a fizikai előfeltételeken kívül tudvalevően bizonyos foku intelligenciát kíván.

A háboru óta szünetel az országban a hivatalos ápolónőképzés. A háboru alatt tudvalevően a tömegesen elszaporodott kórházak ápolónőtanfolyamokat rendeztek, hogy az orvosi segédszemélyzetben mutatkozó hiányt képzett ápolónőkkel pótolják. A háborus évekből volt is elég ápolónő, aki részint a nemes hivatásért, részint gyakorlati célból ment erre a pályára. A háboru után azonban a képzett ápolónők tömegesen hagyták el a kórházakat és aki tudott, szanatóriumban vagy más magánintézetben helyezkedett el, aki pedig nem kapott jobban jövedelmező állást, más pályára ment. Így történt azután, hogy az utóbbi évek a megmaradt kis állományt is felőrölték és új jelentkező hiányában egy-egy kórházi osztályon holt-tíz ápolónő helyett kétfő-három

lassan-lassan elhagyják ezt az alamizsnabérral fizetett, fizikailag és szellemileg egyaránt roppant megerőltető pályát és hivatalban, magánházakban vagy egyebütt igyekeznek elhelyezkedni. Tudni kell ugyanis, hogy például a Gondviselés Nővérek (ez intézmény már megszűnt. Szerk.) ötévi tanfolyam után kaptak csak oklevelet és a Vörös-Kereszt ápolónőképzőtanfolyam is háromévig tartott. Most szó van arról, hogy ezt a tanfolyamot is meghosszabbítják, ugyancsak öt évre. Ilyen hosszú és nehéz tanulmány után is csak 225 korona fizetése van egy ápolónőnek a lakáson és a gyenge élelmezésen kívül.

De a magánintézetekben sem sokkal jobb a helyzet. A maximális fizetés 5—600 korona között váltakozik. Itt csupán annyival előnyösebb az elhelyezkedés, hogy az ápolónők orvosi élelmezést kapnak. (Az orvosi élelmezés alapos tévedés! Szerk.) Azonban ezért a fizetésért még itt sem akad jelentkező. A kórházak és szanatóriumok vezetői a legnagyobb aggodalommal tekintenek a jövő elé, amikor a még jelenleg dolgozó ápolónők is más pályára mennek és új jelentkező hiányában a mai redukált személyzet is kimerül, illetve fizikailag nem bírja elvégezni a kórházak megerőltető munkáját.

E sorokat írta az „Új Nemzedék“, melyet az amerikai lap is érdemesnek talált arra, hogy helyet adjon hasábjain! Kommentárt nem fűzött hozzá, mert nem is tud, nem ismerve az itteni viszonyokat.

Minekünk, akik közelebről foglalkozunk a dolgokkal, mert az alkalmazottak érdekeit képviseljük, van hozzáfűzni valónk. Bár a cikk sok igazságot tartalmaz, még nagyon sok kiegészítésre szorul. Megirtuk sok esetben már, hogy a fent említett két intézmény mellett méltó helyet érdemel a 18 éves multtal rendelkező Magyarországi „Betegápolók és Ápolónők Országos Egyesülete“ is, mely jelenleg is a szövetségünk keretén belül működést fejt ki és amelynek tagjainak sorából kerülnek ki ma is nagyarányú a fővárosi kórházaink ápolói és női.

Az orvosi hivatásának felelősségteljes tudatával, mint a háboru előtt, úgy annak megújítása után is fenntartotta ápolónőképző tanfolyamait, amelyre belügyminiszteri jóváhagyása van Sz. ad. 40,238/06/III. a. sz. a., melynek alapján egyenrangú minősítéssel bír betegápolói bizo-

ez a nagyarányú
akadályt
ában.
mas
t

csak önmaguknak, hanem az összességnek az ellenségei, eljárásuk nem csak haszontalan, hanem erkölcstelen is. Éppen azért kell nekünk ma fokozott figyelemmel kísérni ezen egyéneket, mert ebből következik, hogy aki nincs velünk, az ellenünk!

Az élet nehéz terhe s az egymásra való utaltságunk, kell, hogy egymáshoz fűzzön bennünket. Semmi sem alkalmassabb erre, mint a szervezet Küzdelmünk csak úgy érhet el sikert, ha mindnyájan a zászló alá sorakozunk s egyesült erővel, erős hittel, kitartással támogatjuk szövetségünket nehéz munkájában, mely egy szebb s jobb jövőért küzd. Legyen szervezetünk minden egyes tagja egy világító fáklya, mely az egészségügyi alkalmazottak nehéz helyzetét világítja meg. A szervezet minden egyes tagjának kötelessége, hogy azt, aki még nem tagja szövetségünknek annak szükséges voltáról meggyőzze, de nem erőszakkal, hanem a valóság feltárásával. Nem bánjunk senkit, de nem feledünk. Fel testvérek a munkára, szervezetünk kiépítéséért!
B. F.

Miért

szükséges a szervezet.

Olcsó cipő és ruha bevásárlás.

A máról holnapra élő kismembereknek a mai időben a folyton emelkedő árak mellett mind kétségbeesőbb a helyzete, de különösen érezzük e tarthatatlan helyzet súlyát mi egészségügyi alkalmazottak, kiknek csekély havi 200–400 korona a fizetésük.

Egyideig még csak elbirtuk viselni e kétségbeesítő helyzetet, mert volt egy pár korona megtakarított pénzünk és a rossz ételmezést tudtuk pótolni. Téttük ezt abban a reményben, hogy javulni fog a helyzet és kárpótolva leszünk. Elfogyott a kevés megtakarított pénzünk, a kis ruhagyűjteményünk testünkről lekopott. A viszonyok javulás helyett rosszabbodtak. Nincs miből, a még rosszabb ételmei, a melyet ma kapunk általában a kórházakban és a leszakadt ruháinkat pótolhatnánk.

A főváros és a főbbi intézetek szűkmarkuan dobnak oda egy-egy kis morzsát, melyért emberfeletti munkát követelnek meg tőlünk. Nem csodálkozunk e minden szociális érzéket nélkülöző cselekedetükön. Náluk úgy érezzük a nyomor, a nincstelenség idegen fogalom. Nem tudják, hogy a nincstelenség az fáj és hogy az a lelkek legbiztosabb ölé mérge.

Egyedül állunk önmagunkra és szervezetünk erejére utalva. Ez adja az erőt ahhoz a küzdelemhez, melynek el kell jutnia oda, hol a becsületes munkás-embert megbecsülik és számba veszik. Ezt a szervezetet keresztül érhetjük csak el és ezt minden egészségügyi alkalmazottnak meg kell értenie. Félre kell dobnia a közömbösséget és mindannyiunknak össze kell fogni. Ne legyünk önmagunknak ellenségei. Szervezetünk az a kapocs, melyen eljuthatunk a boldogulásunk és megnyugvásunk révébe.

Szervezetünk egyik feladata az összetartózkodásunk érzetét mélyíteni és az összetartózkodásunk erejével gazdasági helyzetünket megjavítani. Ismerjük be, hogy e téren a szervezet vezetőségét nem támogattuk azzal a mértékkel, mely többet biztosíthatott volna számunkra, mint a mennyit el tudtunk érni. És ha ezt beláttuk, kövessünk el mindent, hogy e hibát jóvá tegyük. Legyünk segítségére a vezetőségnek e nehéz munkájában.

A szervezet másik igen fontos feladata, hogy tagjait e nehéz időkben — a meny-

nyire már a mai viszonyok mellett az lehetséges — *szövelkezeti uton jó és olcsó ruhával és cipővel lássa el.* A szervezetünk vezetősége *kötelességének* tudatában e téren is eleget tett.

Százlít pár elsőrendű magasszűrő egész bőr cipőt szerzett be Néhány *szöveleminta* is van a szövetség irodájában, az igénytartók megtekinthetik és megrendelhetik vagy át is vehetik. Ezen aukció kiszélesítése és biztosítása a tagjaink érdeklődésén és támogatásán mulik. Ha felkarolják — a mi mindannyiok érdeke, hogy eleterőre keljen — úgy a

közeli jövőben nagyobb méretűvé fejleszjük ki.

Az árkülönbözet és minőség a mai üzleti minőség és árak között nagyobb megtakarítást jelent minden igénylő tagunkra. A vezetőség reméli, hogy a tagok átérzik ennek nagyfontosságú horderejét és támogatni fogja ez életre hívott intézményt. Látnuk, hogy az árak nap-nap után emelkednek. Olcsóbbodásra kilátás nem mutatkozik, sőt csak áremelkedésekre számíthatunk. Ha módunkban áll, most szerezzük be szükségletünket, míg olcsóbban juthatunk hozzá.

A tuberkulózisról és az ellene való védekezésről.

Irta: Dr. Mosonyi Albert, annavölgyi bányorvos.

(Folytatás.)

Ha egy tüdővész embernél bajának kezdetére vonatkozólag puhatolódunk, gyakran fogjuk hallani, hogy ez valamely súlyosabb lefolyású betegség mint tüdőgyulladás, hagymáz, testi kimerülés (megerőltető munka, gyakori terhesség és szoptatás, sanyaru gümöbacillusok a satnya talajon könnyen elhatalmasodnak. Azonban jegyezzük meg jól: itt is csak mindkét oknak együttes fennforgása tud tüdővést előidézni. *Ferőzetlen légkörben a gyenge vagy kimerült szervezet is egészsége marad, viszont a tuberkulózis bacillus jelenléte mellett is elsősorban a csökkent ellenállású vagy már eredetileg satnya egyén fog megbetegedni.*

E két alapelven sarkallik a tuberkulózis elleni védekezés. Az első alapelvből folyik: lehetetlenül kell tennünk, hogy tuberkulózis bacillussal fertőzés jöhessen létre. Mik erre nézve a teendők? Mint láttuk, a gümöbacillus főforrása a tüdővész ember. A fertőzés úgy jön létre, hogy a tüdővész által kiköthögött és széthányt tüdőváladék beszárad, szétporlódik és a levegőbe felkavarva, por alakjában belélegeztetik. Ámde tudjuk, hogy olyanok köpete is tartalmazhat gümöbacillust, akik még rendes hivatásuknak élnek és magukat betegeknek, vagy legalább is tüdőbetegeknek nem érzik. Ebből tehát az következik, hogy köpet által a ragály terjedésének csakis úgy vethetünk alaposan gátat, ha a köpetnek a padlóra, földre való szétszórását mindenki számára filosnak jelentjük ki. Ez a kívánság a köpködésnek ma elterjedt csunya és rossz szokásával szemben szinte elérhetetlennek látszik. De ha az emberek gondolkozásmódjába átmennek a tüdővész lényegéről és annak terjedési módjáról fönt kifejtett igazságok; ha mindenki belátja, hogy saját és kedveseinek és felebarátainak jóvoltá kívánja meg, hogy az őt környező légkört az életre veszélyessé válható csírákkal be ne szennyezze, se beszennyezni ne engedje: akkor remélhető, hogy a köpködés csuf szokása is el fog tűnni, mert azt minden érzésű és belátású ember nemcsak illetlenségnek, de a közjó ellen való vétségnek fogja tekinteni, akárcsak a könnyelmű gyujtogatást. Amint a művelődés folyamán megtanulta az ember, hogy uralkodjék természetes ösztönein és szükségletein és ezeket a közjó parancsolta ágak közé szorítsa, épp úgy remélhető, hogy az emberek belátása a köpködést is a természetes szükségletek gátjai közé fogja szorítani. Ezt a következő berendezések fogják lehetővé tenni: magánházaknál úgy, mint nyilvános helyeken (vendéglőkben, váró- és gyűléstermekben, utasarkokon, parkokban, vasutikocsikban, omnibuszokban) bőséges számmal köpödedények helyezendők el olyanok részére, kik a köpködést el nem nyomhatják. Ezekben állandóan víz vagy valamely fertőtlenítő oldat (pl. lysoform hig oldata) tartandó a köpet beszáradásának megakadályozására. Ezen edényeket szükség szerint, lehetőleg napjában egyszer fertőtlenítik és kiüritik. Akik pedig köhögéses betegségben szenvednek, azok

állandóan zsebben hordozható köpövegcskéket visznek magukkal, melybe bármely pillanatban feltűnés nélkül és bizton beleköthöggetik váladékukat, anélkül, hogy környezetüket vagy önmagukat a legkevésbé is beszennyeznék. — Szükség szerint lesz ez is kiüritve és fertőtlenítve. Ha pedig valakiről tudjuk, hogy gümökórban szenved, úgy avval szemben fokozott óvatosságra van szükség. Olyan lakás, melyben előbb tüdővész lakott, mielőtt más által használatba vétetnék, feltétlenül kimeszelendő és a padló is alaposan felújítandó. Tüdővész ember fehérneműt tanácsos mosás előtt fertőtleníteni, nehogy a mosónők veszélyeztessenek. Minden lakásnál fontos, hogy annak levegője naponta többször felfrissíttessék, de fokozottan van erre szükség olyan lakásban, melyben gümökóros tartózkodik, amelynek levegője gümöbacillussal szennyeződhetett. A tapasztalat ugyanis azt bizonyítja, hogy *fertőzőképes állapotban többnyire csakis a beteg közvetlen környezetében találha-ók gümöbacillusok*, míg ellenben a napvilágra jutva, azok mihamar elpusztulnak. Ezért fontos, hogy *az ilyen beteg lakószobáját állandóan friss levegő és napvilág járja át.* Időről-időre a falak lemosandók vagy újra meszelendők.

A tüdővéssel szemben, melyet *belső tuberkulózisnak* is lehet nevezni, főlemlítendő az azon lappangva kezdődő és sokszor igen sokáig elhúzódó *helybeli megbetegedések*, amelyek mint *külső tuberkulózis* jutnak nyilvánulásra. Ide tartoznak a *bőrfarkas*, mely többnyire az arcot torzítja el, továbbá *gümős mirigy-, csont-, és izületi gyulladások*. Ha ezen bajok mindjárt az elején fölismertetnek és szakértő gyógykezelés alá kerülnek, sokszor igen könnyen és tökéletesen meggyógyulnak. Ha ellenben elhanyagoltanak, sokáig elhúzódva, a beteg munkaképtelenné tesz és életét is veszélyeztetik.

Kiemelendő különösen két mozzanat:

1. hogy az a helybeli kórság, amely eleinte aránylag könnyen és gyökeresen lett volna a szervezetből kiküszöbölhető, elhanyagolt és kedvezőtlen esetekben eredeti gócaból kilépve eláraszthatja a szervezet távoli részeit is, amikor aztán életveszélyessé válhatik.

2. Elhanyagolt, tehát hosszasan elhúzódó esetekben ezen bajok mindegyike genyes váladékképződéssel jár, amely váladékban a kórokozó gümöbacillus néha föltalálható. A fekélyek felületén képződött vagy a sipolyjáratokon kiszivárgott geny a fekélyek és sebek szélein és szomszédságában beszárad és — kellő elővigyázat hiján — beszáradt köpet módjára a környezetbeli tárgyak és levegő gümöbacillussal való fertőzésre adhat alkalmat. Az ilyen esetek tehát környezetük egészségére is veszélyessé válhatnak.

Legbiztosabban úgy előzhető meg az ilyen veszedelmek, ha a beteg szakszerű kezelésbe megy. Emellett a beteg részére úgy maga mint környezete érdekében a legfontosabb tisztaság, gyakori fürdők ajánlhatók. A sebek állandóan kötés alatt tartandók. A sebbel érintkezésben volt kötőszerek feltétlenül elégetendők. A gümős betegről származható fertőzőeset kívül tekintetbe jönnek bizonyos tápszerkek, melyek az emésztőszervek (gyomor, bél) útján okozhatnak tuberkulózist. Ilyen elsősorban a tej.

(Folytatása következik.)

Szellemi aratásunk.

Tíz hosszú hónap szorgalmas munkája eredményét mutatták be betegápolónői tanfolyamunk végzett növendékei a június hó 27-én megtartott vizsgálatukon. Ezúttal egyesületünk helyiségében 32 vizsgázó adott számot a szakmájában elért elméleti és gyakorlati tudásáról és a vizsgáztató előadó orvosokon kívül az ünnepélyes alkalommal megjelent kedves vendégeink, akiknek sorában ott láttuk: dr. Szirmai Emil orvos, Kocsán Károly szerkesztő és dr. Zibolen Endre gymn. igazgató urakat, kik tanui lehettek a teljesen kielégítő szép sikernek, amit a szigorú kérdésekre adott szabatos feleletek igazoltak. A vizsgálat végeztével a növendékek megható szavakban köszönték meg tanítóik fáradozását, amire *Rajnai Béla dr.* orvoselnökünk és *Schöller Károly dr.* főorvos ur, a tanfolyam fáradszóró előadói lelkes, buzditó beszéddel válaszoltak. Tejszettel találkoztunk *dr. Zibolen Endre gymnáziumi igazgató* ur felszólalása, aki a megjelent vendégek nevében fejezte ki elismerését, valamint *Szieben József* főtitkár beszéde is, aki a szövetség részéről üdvözölte a nap hőseit s az immár hivatalosan képviselt új ápolónőink lelkére kötötte, hogy az őket életpályájukon hathatósan támogató országos egyesületünket állandó otthonuknak tekintsék, becsületes munkával annak jó híret növelni igyekezzenek s a folytonosan fejlődő tudásukat a szenvedő embertársaink javára alkalmazzák.

Schöller dr. Röntgen-tanfolyama végzett növendékeinek vizsgálatát június hó 28-án tartottuk meg hasonló szép eredménnyel, mindkét tanfolyam képesítő igazolványai július hó 6-án csütörtökön, d. u. 4 órakor kerülnek kiosztásra.

Fürdősök aratóünnepélye.

A fürdősök szakegyesületének vezetősége a sok oldalról megnyilvánuló óhajnak tesz eleget, midőn egy aratóünnepélyt rendez, saját alapja javára. Az ünnepély fővédnöke Bánlaky Géza, a Gellért-fürdő és szálló vezérigazgatója, védnökei Hlinka Béla, a Császárfürdő igazgatója és dr. Schöller Károly főorvos, a szakegyesület elnöke lesznek. Az ünnepély f. évi július 2-án (vasárnap) d. u. fél 4 órakor Taxler István, Gellérthegy, Szirtes-ut 11. sz. a. „Tündérlak” nagyvendéglő kerthelyiségében, tombolával, polgári házassággal, világpostával és fekeversennyel egybekötve tartatik meg. Belépődíj személyjegy vigalmi adóval együtt 40 kor., családjegy (3 személyre) 100 korona. Az ünnepélyt az aratóléányok felvonulása az Avar-féle vendéglőből, Hadnagy-utca 3. sz. alól, d. u. 3 órakor, Horog István aratógazda vezetésével előzi meg. Jegyek kaphatók az összes fővárosi fürdőkben, a rendezőségnél és a szövetség helyiségében, VII., Dohány-utca 74. l. em. 16. sz. a. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély f. évi július 9-én lesz megtartva.

Kartársak, kartársnők! Ünnepélyünket szakegyesületünk alapja javára rendezzük, tartsuk kötelességünknek a legszelebb propagandát kifejtetni, hogy úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényes sikerrel záruljon. Ne legyen tagjaink között egy se, ki kötelességét e téren is ki ne venné és a jegyet úgy a maga, mint az ismerősei által meg nem váltaná vagy váltatná. Szakegyesületünkbe az ünnepély anyagi sikere is új erőt segít önteni. Tegyük meg e célból a siker érdekében mindent.

Fürdős testvéreink óhaját teljesítjük, amidőn aratóünnepélyt rendezünk, hiszszük, hogy a pénztárcák megnyílnak és az anyagi áldozatban nem lesznek fukarok.

Nagy Pál.

HIREK.

Felkérjük mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése július 1-ével lejárt sziveskedjenek az előfizetés iránt sürgősen intézkedni, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen. Tájékoztatás kedvéért tudatjuk, hogy lapunk előfizetése egész évre 70 korona, félévre 35 korona. Előfizetőinket kérjük lakásváltoztatás eseti új címüket egy levelezőlapon vagy személyesen pontosan kiadóhivatásunknak leadni.

Az „Othlon” részvényeire a következő befizetések érkeztek be hozzánk: Nagy Pál és neje (20) 600 K, Simon Sándorné (10) 300 K, Hámosos Istvánné (6) 180 K, Wurzinger Margit (5) 150 K, Rozner Gizella, Imre Jánosné, Furó Katalin, Tóth Paula (2-2) 60 K. — Adományok az Othlon-alapra: Erecy Irén gyűjtése 1000 K, Grunitz Imréné gyűjtése 800 K, többek adománya 385 K, Tóth Kálmánné 416 K, Szabó Ilona és Bary Barnáné gyűjtése 230 K, Csuri Andrásné és Pandics Istvánné 200 K, Becsey Juliska, Gráf Józsefné, Imár Kovács Sándor, Konecsk Mária, Kosch Ernő, Varjas Józsefné, Lang és Ordán Mária 100 K, Janiglos Józsefné 82 K, Kacsó Katalin bejegyei 80 K, Sopornyai Rózsai 52 K, Szabó Margit R. személyzet bejegyei 50-50 K, Redli Krisztina 40 K, Weisz Éva és Iványi Gizella 30 K, Kraezer Róbertné, Thöni Frigyesné, Turányi Alajosné, Retterné, Rottenhallerne, Kleinné és Máténé 20 K, Rutka István és Nagy Lajosné 10 K.

Fürdősök figyelmébe. A fürdősök szakosztálya minden héten szerdán este 7-től fél 9-ig tartja rendes befizetési óráját, VII., Dohány-utca 74. l. em. 16. sz. a. Ugyanekkor lehet a fürdősokeket érdeklő ügyekben a vezetőséggel tárgyalni.

A nemzetközi ker. szoc. munkásmozgalmakból. A lengyel munkaügyi minisztérium jelentése szerint a keresztény szakszervezeteknek taglétszáma volt 1921. év végén 149.517. Ebbe a számba nincsenek bevéve a német keresztény szervezetek. A legerősebb szakma a szállodai és éttermi alkalmazottak (37.300); utánuk következnek a földmunkások (29.230); a textil munkások (16.390); a vas-és fémmunkások (12.725); az építőmunkások (8125) stb. Velük szemben állnak a szociáldemokraták és a nemzeti szocialisták. — *Spanyolországban* is terjed a keresztény munkások körében a szervezkedés gondolata.

Elszámolás. A fürdős szakosztály vezetősége kéri az arató ünnepély azon rendezőit, kik jegyeket eladásra átvettek és még el nem számoltak, f. évi július 5-én (szerdán) este 7 órakor a szövetség helyiségében, VII., Dohány-utca 74. l. em. 16. sz. a. haladéktalanul számoljanak el. Valamint kéri a vezetőség, hogy az ünnepély összehirdetése is a fentjelzett napon teljes számban megjelenni sziveskedjék.

Visegrádi kirándulás. Szövetségünk a főbb oldalról megnyilvánult kérésnek óhaját eleget tenni, a midőn f. évi július 23-án (vasárnap) egész napos hajókirándulást rendez Visegrádra. A résztvevni óhajtók jelentkezzenek a szövetség titkárságánál, hogy pontos számát tudjuk a résztvevőknek. A hajójegy árát ugyancsak a titkárságnál legkésőbb f. évi július 20-ig kell beszovaltatni. Bővebb felvilágosítást ugyanott eszközölünk.

Kirándulások. Szövetségünk az elmúlt hónapban két kedves kirándulást rendezett tagjaival. Az első kirándulást pünkösd hétfőn rendeztük a Kamaraerdőbe, melyen szép számmal vettek részt a tagok. A második kirándulást f. évi június 18-án Mária-Remetére rendeztük, melyen szintén szép számmal vettek részt a tagok. Mindkét alkalommal tagjaink a legjobban érezték magukat és a tisztá, kellemes levegőtől, melyet egy napon át élveztek, felfrissülve, nehéz szívvel tértek vissza a füstös, poros, bacillusokkal teleített fővárosba. — Legközelebbi kirándulásunk f. évi július 9-én (vasárnap) a *Normafához* lesz. Találkozás a szövetség helyiségében, d. u. fél 2 órakor, indulás pont 2 órakor. Kérünk minél több résztvevőt.

A Szövetség választmányi ülése. Szövetségünk f. évi június 22-én tartotta meg rendes napi választmányi ülést. A választmány egyik kiemelkedő pontja a bérrendezés volt. A főtitkár a választmányának jelentést tett, hogy a közgyűlésen tárgyalt memorandumot még május hó első napjaiban eljuttatta a főváros tanácsához és Woffl Károly, a keresztény községi párt elnökéhez, mindeztől azonban választ a Szövetség egyik részről sem kapott. A választmány a legnagyobb megütözéssel vette a jelentést tudomásul és határozatot hozott, hogy újból megkeresi memorandumával a fentemlített tényezőket és nyomtatékon követelni fogja annak sürgős és teljes egészében való rendezését, valamint megkeresi az újabb Friedrich István v. miniszterelnök vezetés alatt megalakult keresztény ellenzéki községi pártot is és kéri fogja méltányos követelésének hathatós támogatását. Majd határozatot hozott hogy a bérkérdések és egyéb kórházi ügyek megvitatása érdekében sorozatos értekezletre hívja meg külső-külső kórházanként az alkalmazottakat Szó eszreg helyiségébe. Ha ezen értekezletek szükségét látják egy monstre-gyűlésnek az összehívását, úgy rövid időn belül egy nagyszabású gyűlést is fogunk tartani. A rohamosan emelkedő árak következtében ily értelemben a fürdősök részéről is gyűlés összehívása vált szükségessé, melynek előkészítésére a fürdős vezetőség már meg is kezdte az előkészületeit. A közgyűlés által el fogadott tagdíjmentés alapján a választmány foglalkozott az alap szabálymódosítással és megbízta a vezetőséget, hogy a módosított alaps. abályt nyújtsa be. Még több tárgy tüzetes megvitatása után Krizs Árpád dr. elnök az ülést bezárta.

Halálozás. A rideg, kéllehetetlen halál, mint sürribben látogatja szövetségünk hű tagjait és virágjában szakítja el őket sorainkból. F. évi június 3-án, d. u. 3 órakor temetik el Olyán Veronka 24 éves ápolónőt a Gellért-kórház halottas házából. Szüleitől elszakadva — kik megszállott területen laknak — szövetségünk és a vele együtt a Szt.-István kórházban dolgozó kartársnői köre volt mindene. Nemes cselekedetre vall, hogy elhagyatottságában vele együtt szenvedett kartársnői csekély fizetésükből rendezték a temetését. A szövetség testületileg vett részt a temetésen és koszorút helyezett a hű harcos koporsójára. A kórházból nagy számban vettek részt kartársnői. A szövetség nevében Szieben József főtitkár bucsuztatta el. Béke poraira!

Fürdősök figyelmébe. Vezetőségünk tudomására jutott, hogy felelősen egyének fürdős taglarsainkat és taglarsnőinket napközben lakásaikon keresik fel és a lakáson tartozkodó hozzátartozóknak, mint szakegyesületünk megbízottai mutatkoznak be és ily címen tagdíjokat vesznek fel. Tudatjuk a 1. taglarsakkal és taglarsnőkkel, hogy ily megbízást senkinek sem adunk és az illetők szakegyesületünkkel szemben visszaélést követnek el. Ha ilyen bárhol is megjelenik igazoltassák és adják át a rendőrségnek.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. A Szövetségben a tagdíj emelvé lett f. évi április 1-től 12 koronára havonta. Aki tagdíját már előre kifizette, parkodjon a különbözetet ráfizetni. A szaklap f. évi január 1-től visszamenőleg évi 70 koronára lett emelve, aki nem fizette még elő az újságra, tartsa kötelességének minél előbb előfizetni. — K. E. Mezőhegyes. Mi az oka, hogy annyira halga? Még levelünkre sincs válasza? Kérjük címét és hallgatásának okát közölni. — D. I. Sopron. Ön már pihent eleget, most mi is szeretnénk pihenni, kérjük, vegye elő a tollát és írjon egy pár jó elbeszélést és cikket. — W. M. Az újságot pontosan küldjük, talán ott kallódik el valahol. — V. M. Csökmő. A küldött üdvözlét viszonzozzuk, címét bejegyeztük, jó nyaralást kívánunk. — M. L. Cegléd. Állásügyben a titkárnőhöz személyesen forduljon, állások vannak mindig. — B. F. Dorog. Cikke címét bejegyeztük, csak rajta, több cikk beküldését kérjük. — Többeknek. Az új ápolói kurzus ápolók, ápolónők és kezdők észére szeptember 15-én kezdődik, jelentkezni lehet augusztus hó 15-től az egyesület irodájában a titkárnőnél. Röntgen-kurzusra ugyanakkor ugyanott lehet jelentkezni.

Kiadótulajdonos:

A Keresztényszocialista Egészségügyi Alkalmazottak Országos Szövetsége.